یادداشت

قطع‌کردن اینترنت به چه معناست؟

مهرداد احمدی شیخانی

تاکنون به فروشگاه‌ها دقت کرده‌اید؟ غیر از مدیریت و کارکنان، یک فروشگاه به سه رکن اصلی متکی است، «ویترین، قفسه کالاها، انبار». ویترین، وظیفه اصلی جذب مشتری را بر عهده دارد و هرچه ویترین جذاب‌تر باشد، جلب مشتری موفق‌تر خواهد بود. وقتی هم که مشتری به فروشگاه جلب و وارد شد، کالای مورد نظر را از قفسه انتخاب می‌کند و اگر کالایی در قفسه کم بیاید، از انبار آن را به قفسه منتقل می‌کنند تا خریدار، کالای مورد نظر را از قفسه بردارد. حالا فرض کنید که یک فروشگاه، فاقد یکی از این ارکان باشد، در آن صورت دیگر فروشگاه نداریم. من همیشه از این مثال برای توضیح اینکه چه حرکت اجتماعی را می‌توان انقلاب نام نهاد استفاده می‌کنم. در انقلاب نیز اگر تشکیلات را در حکم مدیریت و سازمان یک فروشگاه فرض کنیم، با سه رکن اصلی روبه‌رو هستیم. این سه رکن عبارت‌اند از «اعتراض، اعتصاب و مذاکره» که اعتراض در حکم ویترین و اعتصاب همان قفسه فروشگاهی است و مذاکره نیز در جایگاه انبار در آن پشت قرار دارد و همان‌طورکه بدون یکی از آن سه رکن اصلی، فروشگاه وجود ندارد، برای روشن‌شدن این موضوع پیشنهاد می‌کنم به انقلاب ۵۷ توجه کنیم. در انقلاب ۵۷، هم اعتراضات خیابانی پیش‌رونده، دامنه‌دار و طولانی داشتیم، هم اعتصابات گسترده و درازمدت (که با تعطیلی گاه به گاه بعضی صنوف فرق دارد) و هم مذاکراتی که باعث شد حامیان حکومت پهلوی به مرور از حمایت دست بردارند و آن حکومت تنها بماند.

از ابتدای انقلاب تاکنون در کشور خودمان شاهد وقایعی بوده‌ایم که هواداران هرکدام، اصرار داشته‌اند تا نام انقلاب بر آنها بگذارند، اما براساس همین مقدمه بالا، بارها در تحلیل‌هایم از این وقایع گفته‌ام که هیچ‌کدام از این اعتراضات به‌هیچ‌وجه انقلاب نبوده‌اند. واقعیت این است که در تمامی این وقایع، حتی در گسترده‌ترین آنها، اعتراضات به‌عنوان ویترین، همیشه فاقد دو رکن دیگر، بوده‌اند. اینکه برخی آرزومندانه نام انقلاب را به کار می‌برند، گرفتارشدن در دام خیال‌پردازی است.

در وقایع اخیر نیز دوباره شاهد استفاده از چنین عبارتی بودیم که بعضی و به‌خصوص در تلویزیون‌های فارسی‌زبان ضد ایرانی، عنوان انقلاب بر آن نهادند. در اینجا سعی می‌کنم در توضیحی کوتاه و در حد مقدورات، اشاره‌وار مطالبی را بیاورم. در خرداد ۶۰، آبان ۹۶، دی‌ماه ۹۸ و همین وقایع اخیر، آنچه دیدیم، اعتراض گسترده و هم‌زمانِ کشوری و بعضا همراه با خشونت بود. اعتراضاتی به این گستردگی، آن هم وقتی هم‌زمان و در یک روز شروع می‌شود، آن هم در کشوری به گستردگی ایران با شهرهایی با بعد مسافتی بسیار، قطعا نیاز به تشکیلات منسجم و سازمان‌دهی گسترده دارد. به یاد بیاوریم که در ماجرای ۱۴۰۱، اعتراضات مرحله به مرحله گسترش یافت و هم‌زمان در تمامی کشور آغاز نشد یا در سال ۸۸، فقط در تهران و به‌ندرت در یکی، دو شهر شاهد اعتراض بودیم. برخی بر این باورند که رسانه‌های فارسی‌زبان ضد ایرانی یا سکوهایی در فضای مجازی می‌توانند جانشین تشکیلات و سازماندهی شوند، اما بارها شاهد بوده‌ایم که با همه تلاشی که در این سکوها و تلویزیون‌ها برای سراسری‌شدن اعتراضاتی مثل اعتراض کم‌آبی در خوزستان، اعتراض کم‌آبی در اصفهان، اعتراض کارگران هفت‌تپه یا اعتصاب کامیون‌داران شاهد بوده‌ایم، همه این تلاش‌ها بی‌نتیجه بود، در حالی که اگر آن تلویزیون‌ها و آن سکوها توان جانشینی تشکیلات را داشتند، هرکدام از این موارد می‌توانست به اعتراضی سراسری تبدیل شود و نشد. پس بهتر است نشانی غلط ندهیم، چراکه ابزار، هیچ‌گاه نمی‌تواند جانشین تشکیلات شود.

ولی این‌بار شاهد رویداد دیگری هستیم که بسیار عجیب است، درحالی‌که مخالفان این کشور هیچ توانی برای به‌اعتصاب‌کشاندن جامعه ندارند، مهم‌ترین ابزار فعالیت اقتصادی مدرن، یعنی اینترنت قطع است. به عبارتی دشمنان این کشور نتوانسته‌اند کشور را به تعطیلی بکشانند اما خودمان با قطع اینترنت، کشور را به «تعطیلی اجباری» دچار کرده‌ایم. این از عجایب روزگار است که چه کسانی چنین راه‌هایی را پیش پای مسئولان کشورمان باز می‌کنند تا کارهایی که دشمنان کشور از انجامش عاجز هستند، خودمان به‌جای آنها انجام دهیم، آن هم وقتی تمامی همین مسئولان تأکید دارند که این اعتراضات منشأ اقتصادی داشته و آن‌وقت با قطع‌کردن اینترنت، این منشأ را تقویت می‌کنند. و یک سؤال باقی است که واقعا چه کسانی و به چه شکلی چنین راه‌حلی را جا انداخته‌اند؟

بیش از ۵ هزار میلیارد خسارت به اقتصاد فقط در ۱۰ روز قطعی اینترنت

اینترنت همچنان قطع است

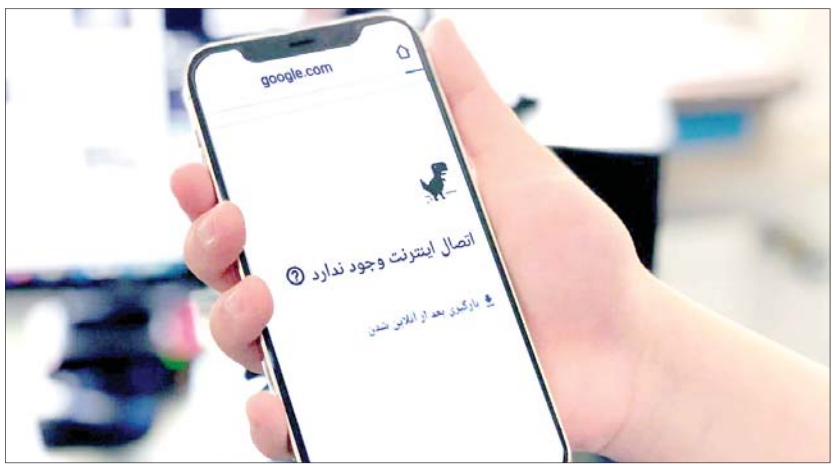

شرق: اصلا کسی می‌تواند تصور کند بیش از دو هفته به اینترنت دسترسی‌نداشتن یعنی چه؟ چه احساسی دارد وقتی نتوانید پیام‌هایتان را در شبکه‌های اجتماعی و پیام‌رسان‌ها به دوستان و خانواده‌تان برسانید؟ نتوانید موسیقی یا پادکست مورد نظرتان را گوش دهید؟ از اخبار دنیا باخبر نباشید؟ یا می‌توانید تصور کنید کسب‌وکارتان چون بیش از دو هفته است که اینترنت قطع شده، فروشی نداشته باشد و نیروهایتان را یک به یک به خانه بفرستید؟ اینکه تراکنش‌هایتان به زیر صفر برسد؟ یا مثلا ایمیل مصاحبه برای پذیرش در دانشگاهی که ماه‌ها منتظرش بودید به خاطر قطعی اینترنت به دستتان نرسد؟

شاید فقط شهروندان داخل ایران بتوانند به این سؤال‌ها پاسخ مثبت بدهند، شهروندانی که برای ۱۰ روز است که دسترسی‌شان به اینترنت قطع شده و در مه‌ای ناتمام فرورفته‌اند.

در حالی که بعد از ۹ روز تنها پیامک‌ها فعال شده‌اند، هنوز هم مشخص نیست اتصال اینترنت چه زمانی برقرار می‌شود. وزارت ارتباطات مانند همیشه می‌گوید در این زمینه تصمیم‌گیر نیست، شورای عالی اطلاع‌رسانی دولت همه‌چیز را به آینده‌ای مبهم سپرده، شورای عالی فضای مجازی می‌گوید در این زمینه نقشی ندارد، اما همگی متفق‌القول اعلام می‌کنند باید منتظر تصمیم شورای عالی امنیت ملی باشیم. در این بین انگار کسی حتی برای لحظه‌ای هم از گوشه ذهنش نمی‌گذرد که هر روز قطعی اینترنت خسارت‌های میلیاردی به کسب‌وکارهایی وارد می‌کند که با کمک اینترنت توانسته‌اند راه باریکی از تنفس را در اقتصاد رنجور و شکننده ایران باز کنند.

گزارش از وضعیت اینترنت لغو شد

قرار بود همین روزها ششمین گزارش کیفیت اینترنت ایران به روال دوره‌های گذشته توسط کمیسیون اینترنت انجمن تجارت الکترونیک تهران منتشر شود. با این حال به دلیل قطعی اینترنت برای پنجمین بار (۸۸، ۹۸، ۱۴۰۱، ۱۴۰۴، ۱۲ روز جنگ) به دنبال بحران سیاسی و اقتصادی، این انجمن تصمیم گرفته این گزارش را منتشر نکند. در روزشماری که از قطعی اینترنت در سایت انجمن تجارت الکترونیک دیده می‌شود بیش از ۲۲۰ ساعت (تا زمان نگارش این گزارش) از قطع‌شدن اینترنت می‌گذرد. این انجمن در اطلاعیه‌ای گفته است که انتشار گزارش ششم کیفیت اینترنت در ایران در وضعیت قطعی مطلق اینترنت کشور، بی‌معناست. انجمن تأکید کرد که این گزارش پس از دسترسی همه مردم ایران به اینترنت آزاد، منتشر خواهد شد.

هرچند خسارت‌های روحی قطع‌شدن اینترنت در ایران قابل ارزیابی نیست، اما خسارت‌های اقتصادی آن جبران‌نشدنی است. هنوز هیچ نهادی اعلام نکرده که تاکنون و بعد از ۱۰ روز قطعی اینترنت چه میزان خسارت به اقتصاد کشور وارد شده است، با این حال با توجه به داده‌های پیشین نهادهای بین‌المللی و البته داخلی می‌توان حدس‌هایی را در این زمینه مطرح کرد.

احسان چیت‌ساز، معاون سیاست‌گذاری و اقتصاد دیجیتال وزارت ارتباطات، چندی‌پیش در گفت‌وگو با ایسنا براساس ارزیابی دوره جنگ تحمیلی ۱۲ روزه، اعلام کرد که تقریبا به‌ازای هر روز قطعی اینترنت حدود ۵۰۰ میلیارد تومان زیان برای کسب‌وکارها اتفاق افتاده بود. با این حساب تا این لحظه که نزدیک به ۲۱۰ ساعت از قطع اینترنت می‌گذرد، میزان خسارت به کسب‌وکارها در هر ساعت نزدیک به ۲۱ میلیارد تومان است. از سوی دیگر ستار هاشمی، وزیر ارتباطات هم در اواخر تیرماه با ارائه گزارشی درباره وضعیت ارتباطات در دوره جنگ به مجلس اعلام کرد: «در هر دو روز، معادل یک همت به اقتصاد دیجیتال کشور خسارت وارد شد». بنابراین تاکنون خسارت قطع‌بودن اینترنت بیش از پنج هزار میلیارد تومان است.

همچنین انجمن صنفی کسب‌وکارهای اینترنتی، ۱۱ تیرماه گذشته و پس از پایان جنگ، در نامه‌ای با خطاب قراردادن وزیر ارتباطات و مدیر شرکت ارتباطات زیرساخت، با نگاه خوش‌بینانه، اعلام کرده بود که زیان‌های قطعی اینترنت به‌ازای هر ساعت قطعی، یک‌ونیم میلیون دلار برآورد شده است.

در همین زمینه سال گذشته مرکز پژوهش‌های اتاق بازرگانی هم در گزارشی به بررسی خسارت حاصل از اختلال و فیلترینگ در کشور پرداخته بود. در این گزارش وضعیت به سه صورت خوش‌بینانه، میانه و بدبینانه بررسی شده بود. طبق داده‌های این گزارش در حالت خوش‌بینانه، فیلترینگ و اختلال اینترنت روزانه ۹.۵ میلیون دلار، حالت میانه ۱۹.۱ میلیون دلار و به صورت بدبینانه روزانه ۲۸.۶۵ میلیون دلار خسارت به اقتصاد دیجیتال به‌خاطر فیلترینگ و اختلال اینترنت وارد می‌شود.

خسارت‌هایی که جبران نمی‌شود

بسیاری از کسب‌وکارها در گفت‌وگو با «شرق» اعلام می‌کنند که قطع‌شدن اینترنت در سه روز ابتدایی باعث شد سطح تراکنش آنها بین ۹۰ تا ۸۰ درصد کاهش پیدا کند. از سوی دیگر پلتفرم‌های خرید و فروش آنلاین نیز اعلام می‌کنند که در ثبت و ارسال سفارش با مشکلات بی‌پایانی روبه‌رو هستند. صرافی‌های رمزارز هم می‌گویند در شرایط قطعی اینترنت امکان به‌روزرسانی قیمت‌ها فراهم نیست و با اینکه این پلتفرم‌ها بدون مشکل در حال کار هستند، اما بسیاری از کاربران امکان دسترسی به دارایی خود را ندارند. کسب‌وکارهای آنلاین خانگی هم می‌گویند تلاش چندساله‌شان برای رشد و پیداکردن مخاطب در این چند روز قطع‌بودن اینترنت بر باد رفته است. از سوی دیگر در شرایط قطعی اینترنت و دسترسی‌نداشتن کسب‌وکارهای آنلاین به این وسیله ارتباطی برای توسعه کسب‌وکارشان بسیاری درباره تعطیلی و همچنین شروع سونامی تعدیل نیرو در شرکت‌ها هشدار می‌دهند.

وزیر ارتباطات در ششمین روز قطعی اینترنت در گفت‌وگو با خبرگزاری ایرنا اعلام کرد که تلاششان این است که ارتباطات در اسرع وقت و با تأیید مراجع امنیتی به روال عادی برگردد. او همچنین خبر داد که در تعامل با کسب‌وکارهای اینترنتی، قصد دارند خسارت‌های قطعی اینترنت را برآورد کنند. اما سؤال این است که بعد از مشخص‌شدن خسارت‌های کسب‌وکارها در دوران قطع‌بودن اینترنت، قرار است این خسارت‌ها چگونه جبران شود.

طبق گفته‌های مدیران و صنف فناوری اطلاعات و ارتباطات تاکنون و بعد از هر بار قطع و وصل اینترنت، دولت وعده جبران خسارت داده، اما در نهایت خسارتی جبران نشده است.

اولین‌بار بعد از قطعی اینترنت و فیلترینگ شدید در پاییز ۱۴۰۱، وزارت ارتباطات دولت سیزدهم خبر از فعال‌شدن بسته‌های حمایتی از کسب‌وکارهایی داد که در دوران قطعی و اختلال شدید اینترنت دچار خسارت شده‌اند. در آبان ماه هم آیین‌نامه حمایت از کسب‌وکارهای اقتصاد دیجیتال با حضور عیسی زارع‌پور، وزیر ارتباطات و احسان خاندوزی، وزیر اقتصاد و امور دارایی دولت سیزدهم، در محل وزارت ارتباطات با حضور خبرنگاران رونمایی شد. در آن زمان و در اوج محدودیت‌های اینترنت، دولت سیزدهم امیدوار بود با مانور رسانه‌ای که روی این بسته حمایتی می‌دهد، زخم کسب‌وکارها از قطعی و اختلال اینترنت را بپوشاند. از جمله حمایت‌هایی که در این بسته‌ها در نظر گرفته شده بود، انتقال کسب‌وکار به پلتفرم‌های بومی بود. پشوتن پورپزشک، مدیرعامل پادرو، در آن زمان در گفت‌وگو با «شرق» اعلام کرد آنچه برای کسب‌وکارهای داخلی مهم است ارتباط با مردم است و بیشتر مردم در پلتفرم‌های بین‌المللی از جمله اینستاگرام و تلگرام فعال هستند، در این شرایط نمی‌توان انتظار داشت کسب‌وکارها به محیطی بروند که در آن هیچ بازدیدکننده‌ای وجود ندارد. از سوی دیگر مدیران پلتفرم‌های بومی مانند سروش‌پلاس که قرار بود براساس این طرح از آنها حمایت‌های مالی صورت بگیرد تا کسب‌وکارها به سمت آنها بیایند نیز در آن زمان اعلام کردند که نه‌تنها از آنها هیچ حمایتی صورت نگرفت، بلکه در نهایت این برنامه حمایتی به فراموشی سپرده شد. از سوی دیگر در تیر ماه سال جاری، معاونت علمی و فناوری ریاست‌جمهوری خبر داد با همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی، دو بسته حمایتی ویژه تا سقف ۷ و ۱۰۰ میلیارد تومان برای شرکت‌های دانش‌بنیانی تدارک دیده‌اند که در جریان جنگ ۱۲روزه اخیر دچار آسیب شده‌اند. با این حال در پیگیری از برخی کسب‌وکارها آنها اعلام می‌کنند هیچ بسته حمایتی دریافت نکرده‌اند.

به باور کارشناسان هیچ بسته حمایتی مالی نمی‌تواند خسارت چندهزار میلیاردی‌ای را که روزانه به کسب‌وکارها وارد می‌شود، جبران کند و بهتر است به جای درنظرگرفتن بسته حمایتی برای کسب‌وکارها که به‌خاطر قطعی اینترنت آسیب دیده‌اند، اینترنت را به‌عنوان اولین ابزار کنترلی در بحران قربانی نکنند. آن‌طورکه معاون وزیر ارتباطات به‌تازگی اعلام کرده، اینترنت، مصداق خون در حوزه اقتصاد دیجیتال است که بدون آن، این حوزه دچار چالش‌های جدی می‌شود.

خبر

آخرین وضعیت پروژه ملی جی‌نف در کشور

ایسنا: معاون فناوری اطلاعات و هوشمندسازی شرکت ملی پست اعلام کرد پروژه ملی جی‌نف در تمام شهرها از نظر ژئوکد جغرافیایی تکمیل شده، اما مقداری از اطلاعات کدپستی هنوز به اطلاعات نقشه‌ها روی زمین نپیوسته که حدود ۱۰ درصد است.

پروژه جی‌نف در سال ۱۳۹۵ در دولت دوازدهم با هدف تولید و توسعه همه اطلاعات مبتنی بر مکان و کدپستی تصویب شد. با اجرای این پروژه، هرگونه اطلاعات مکانی مبتنی بر کدپستی، آدرس استاندارد، لوکیشن و نقشه‌های آن به واسطه جی‌نف به یکدیگر متصل می‌شوند. در این طرح نقشه و آدرس به کدپستی متصل می‌شود، بنابراین به‌راحتی می‌توان موقعیت جغرافیایی یک کدپستی را روی نقشه مشاهده کرد. در دنیا برای امکان محور و ژئوکد کردن روش‌های مختلفی وجود دارد که یکی از محبوب‌ترین و کاربردی‌ترین آنها، جی‌نف است. در این راستا، کاوه دولتی، معاون فناوری اطلاعات و هوشمندسازی شرکت ملی پست، در گفت‌وگو با ایسنا درباره آخرین وضعیت پیشرفت پروژه جی‌نف در کشور اظهار کرد: پروژه ملی جی‌نف در تمام شهرها از نظر ژئوکد جغرافیایی تکمیل شده، اما مقداری از اطلاعات کدپستی هنوز به اطلاعات نقشه‌ها روی زمین نپیوسته که حدود ۱۰ درصد است. وی افزود: این موضوع هم در شهرها به دلیل تغییر و تحولات ساخت‌وساز نسبت به اطلاعات کدپستی است. دولتی در ادامه صحبت‌هایش تأکید کرد: در حوزه روستایی تقریبا ابتدای سال پیشرفت پروژه صفر بوده، اما اکنون حدود ۷۰ درصد نقشه‌های کشور را تأمین کرده‌ایم و حدود ۴۰ درصد ژئوکد شده و تلاش می‌شود تا پایان سال تعداد ژئوکد نقشه‌های روستایی را به ۷۰ درصد برسانیم.

خطر تعطیلی و تعدیل نیرو در کمین کسب‌وکارهای مجازی

ایرنا: قطع اینترنت که به دلیل شرایط امنیتی پیش‌آمده برای کشور رخ داده، برای دومین بار در سال جاری کسب‌وکارهای مجازی را در شرایط نامطلوبی قرار داده و آنان را نسبت به آینده شغلی خود نگران کرده است. اگر صنایع بزرگی همچون فولاد و پتروشیمی و سیمان از ناترازی و قطع گاز احساس خطر کرده و اعلام می‌کنند که کسب‌وکار و سودآوری بنگاه‌هایشان به مخاطره می‌افتد، اگر قطع برق در شهرک‌های صنعتی، حیات صنایع کوچک و متوسط را تهدید می‌کند، برای اقتصاد دیجیتال که به اینترنت وابسته است، قطع اینترنت و ارتباطات سمی مهلک و کشنده است که می‌تواند آنها را از پای درآورد. اگر در هفته‌های گذشته کاهش کیفیت اینترنت محل انتقاد کاربران و کسب‌وکارها بود، اکنون با قطع بی‌سابقه اینترنت و ارتباطات نفس فعالان عرصه اقتصاد دیجیتال ایران به شماره افتاده است؛ اقتصادی که می‌خواهد در سال‌های پیش‌رو سهم بالایی از تولید ناخالص داخلی را به خود اختصاص دهد و از فرار مغزها و نخبگان جلوگیری کند.

جدول ۵۲۴۶ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- من و شما- هریک از بخش‌های پوششی گل- ژانری سینمایی ۲- آخرین حد چیزی- بی‌نظیر- غذایی از گوشت ران گوساله ۳- ورقه آهنی مشبک برای ساخت سقف کاذب- از شرکت‌های خودروساز بریتانیایی ۴- ریگ نرم- کشور- باقی‌مانده ۵- از درجات نیروی دریایی- شتر تندرو- سوره بیستم قرآن ۶- نوعی حلوا- دربرگیرنده- فیلمی کلاسیک به کارگردانی ویلیام وایلر ۷- بزرگ‌ترین مدار کره زمین- حقیقی و راستین- شعور ۸- غیرتمند- ماترک- توهین‌آمیز ۹- قسمت مهم و اساسی- دارای عیب و نقص- پیش‌امضا ۱۰- رنگارنگ- نسل- حرف دهن‌کجی ۱۱- لذت و خوشی- زبانه آتش- عامل ایجاد بیماری ۱۲- مأمور پلیس- فیلمی به کارگردانی بن ویتلی بر اساس رمانی از دافنه دوموریه- یک حرف و سه حرف ۱۳- رمان سیمین دانشور- کشوری میان فرانسه و اسپانیا ۱۴- موجودیت- فقر و بی‌چیزی- بددهن ۱۵- برگزیدن نفرات حاضر توسط سرگروه‌ها برای تشکیل تیم‌های جداگانه- ماجرا- خطایی در ورزش تنیس

عمودی:

۱- تکراری- نحیف و نزار- ایجاد طرح و نقشه و نوشته روی فلزات ۲- هفتمین پیشوای مسلمانان جهان- بله آلمانی ۳- کودن- دالانه- سمت چپ ۴- به رنگ سرخ روشن- مرطوب- نوعی ترانه شاد نواحی جنوب ایران ۵- نگاه- راه قابل عبور برای چارپایان ۶- فلزی شکننده که در داروسازی به کار می‌رود- مفهوم- ساعت قدیمی ۷- برهنه- ترکیب رنگ زرد و سفید- داخل‌شدن ۸- اهل گیلان- دایره‌المعارف فرانسوی- مشهور ۹- نتیجه گرفته‌شده- از ظروف آشپزخانه- نشانه مفعولی ۱۰- تلاش- عید روز بیست‌وهفتم رجب- سازمان بین‌المللی هوانوردی غیرنظامی ۱۱- یاقوت سرخ- ردیفی از پله‌های پشت سرهم ۱۲- در ورودی بزرگ- حاذق- دورکردن ۱۳- گریزان- فراوانی- روشنی تصویر ۱۴- تخم‌مرغ انگلیسی- آلبومی با آواز علیرضا قربانی و آهنگسازی کیخسرو پورناظری ۱۵- روزانه- مقابل مثبت- دیگر ندارد.

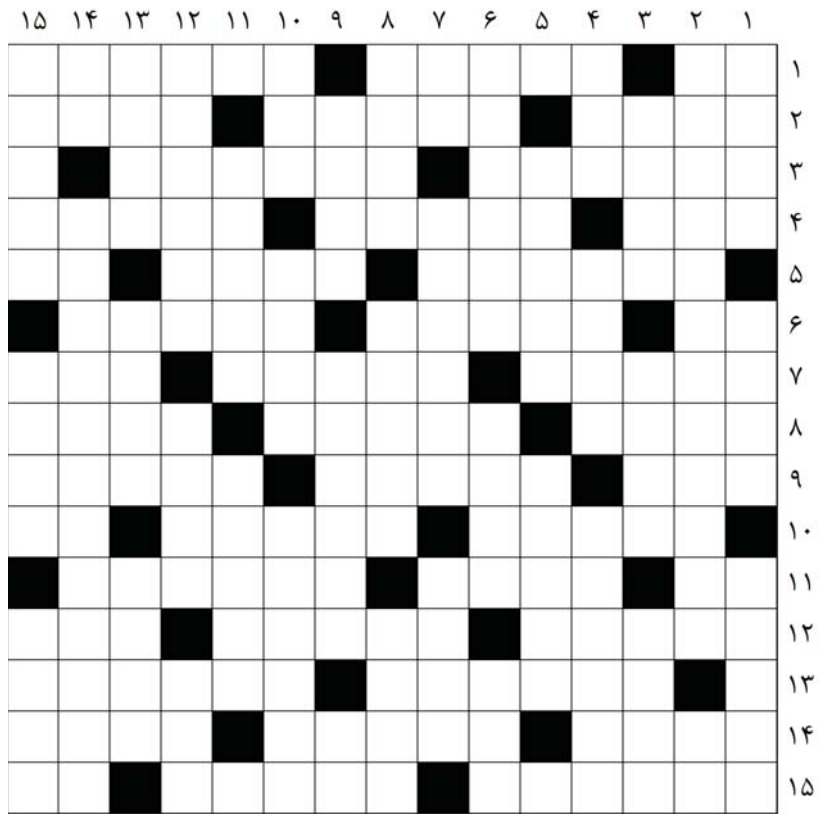

حل سودوکو ۴۲۴۱

۶	۴	۲	۹	۷	۵	۳	۱	۸
۷	۱	۳	۴	۸	۲	۵	۹	۶
۸	۹	۵	۳	۶	۱	۷	۲	۴
۴	۲	۷	۸	۵	۶	۱	۳	۹
۵	۸	۹	۱	۳	۴	۶	۷	۲
۳	۶	۱	۷	۲	۹	۴	۸	۵
۱	۵	۴	۲	۹	۷	۸	۶	۳
۲	۳	۶	۵	۱	۸	۹	۴	۷
۹	۷	۸	۶	۴	۳	۲	۵	۱

۳	۷	۶	۲	۱	۵	۸	۴	۹
۹	۲	۱	۴	۸	۳	۵	۷	۶
۸	۴	۵	۶	۹	۷	۳	۱	۲
۶	۹	۴	۱	۵	۲	۷	۳	۸
۱	۸	۳	۷	۶	۴	۲	۹	۵
۲	۵	۷	۹	۳	۸	۴	۶	۱
۵	۶	۸	۳	۴	۹	۱	۲	۷
۷	۳	۹	۸	۲	۱	۶	۵	۴
۴	۱	۲	۵	۷	۶	۹	۸	۳

حل جدول ۵۲۴۶

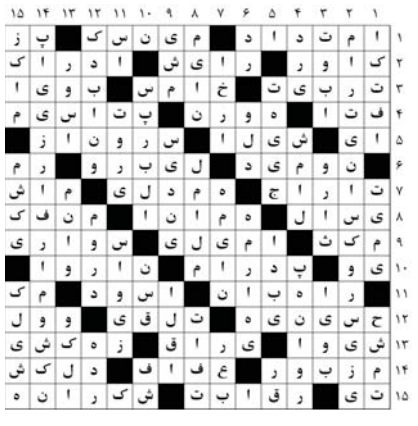

سودوکو سخت ۴۲۴۲

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

		۹	۸			۶	۴	
				۱		۲		۹
			۶	۵			۳	
۸			۱	۷				
۱			۹		۵			۸
				۸	۴			۶
	۷			۹	۱			
۲		۳		۴				
	۸	۱			۲	۵		

سودوکو ساده ۴۲۴۲

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

		۷	۲	۹				۴
				۴				
۱	۴	۸		۳				۷
					۴	۷	۳	
۲		۹		۸		۴		۶
	۳	۴	۹					
۸				۷		۶	۲	۳
				۱				
۷				۵	۲	۸		